

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

O-800.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: **23 maja 2023 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **do 180 minut**

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy arkusz składa się z **21** kolejno ponumerowanych stron.
2. Sprawdź, czy w arkuszu jest wydrukowanych **21 zadań**.
3. Brak stron lub inne usterki arkusza zgłoś nauczycielowi.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
5. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
6. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
7. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
8. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
9. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie przynosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-**800**-2305

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Do niektórych zadań podane są trzy albo dwie odpowiedzi:

A.
B. lub A. B. albo PRAWDA FAŁSZ
C.

Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem X,
np.

A.
B. lub A. B. albo PRAWDA FAŁSZ
C.

2. Jeśli się pomylisz, otocz błędna odpowiedź kółkiem i zaznacz znakiem X
poprawną odpowiedź, np.

A.
 B. lub A. B. albo PRAWDA FAŁSZ
 C.

3. Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę
przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ stuszenie

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2022/2023
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym treny VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*,
Dziady część II, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

**Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową),
do których również można się odwołać**

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, treny I, V

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Henryk Sienkiewicz

LATARNIK

Zmierzch dopiero zatarł litery na białej karcie, zmierzch krótki jak mgnienie oka. Starzec oparł głowę o skałę i przymknął oczy. A wówczas „Ta, co jasnej broni Częstochowy” zabrała jego duszę i przeniosła „do tych pól malowanych zbożem rozmaitym”. Na niebie paliły się jeszcze długie szlaki czerwone i złote, a on w tych światłościach leciał ku stronom kochanym. Zaszumiały mu w uszach lasy sosnowe, zabełkotały rzeki rodzinne. Widzi wszystko, jak było. Wszystko go pyta: „Pamiętasz?”. On pamięta! A zresztą widzi: pola przestronne, miedze¹, łąki, lasy i wioski.

Noc już! O tej porze już zwykle jego latarnia rozświecała ciemności morskie – ale teraz on jest we wsi rodzinnej. Stara głowa pochyla się na piersi i śni. Obrazy przesuwają się przed jego oczyma szybko i trochę bezładnie. [...]

Nagle jakiś głos rozlega się nad Skawińskim:

– Hej, stary! Wstawajcie. Co to wam?

Stary otwiera oczy i patrzy ze zdziwieniem na stojącego przed sobą człowieka. Resztki snu widzeń walczą w jego głowie z rzeczywistością. Wreszcie widzenia bledną i nikną. Przed nim stoi Johns, strażnik portowy.

– Co to? – pyta Johns – Chorzyście?

– Nie.

– Nie zapaliliście latarni. Pójdziecie precz ze służby. Łódź z San-Geromo rozbiła się, na mieliźnie, szczęściem, nikt nie utonął; inaczej poszlibyście pod sąd. Siadajcie ze mną, resztę usłyszycie w konsulacie.

Stary pobladł: istotnie nie zapalił tej nocy latarni.

W kilka dni później widziano Skawińskiego na pokładzie statku idącego z Aspinwall do New Yorku². Biedak stracił posadę. [...] Na nowe zaś drogi życia miał także na piersiach swoją książkę, którą od czasu do czasu przyciskał ręką, jakby w obawie, by mu i ona nie zginęła...

Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*, Warszawa 1976.

¹ Miedza – nieuprawiany pas terenu oddzielający dwa pola.

² New York – Nowy Jork.

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie przeczytanego fragmentu utworu oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Dzięki czytanej książce Skawiński przypomniał sobie swoją ojczyznę.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Z przytoczonego fragmentu utworu wynika, że Skawiński był zaskoczony, kiedy po przebudzeniu zobaczył _____.

pracownika portu	A
------------------	---

rozbity statek	B
----------------	---

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Z przedstawionego tekstu wynika, że miejscem wykonywania pracy przez Skawińskiego była morska

- A. łódź.
- B. latarnia.
- C. przystań.

Zadanie 4. (0–1)

Odwołaj się do znajomości całego utworu *Latarnik* i dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Skawiński otrzymał pracę latarnika w mieście _____.

San-Geromo	A
------------	---

Aspinwall	B
-----------	---

Zadanie 5. (0–1)

Odwołaj się do znajomości całego utworu *Latarnik* i oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Skawiński po opuszczeniu ojczyzny tułał się po świecie.

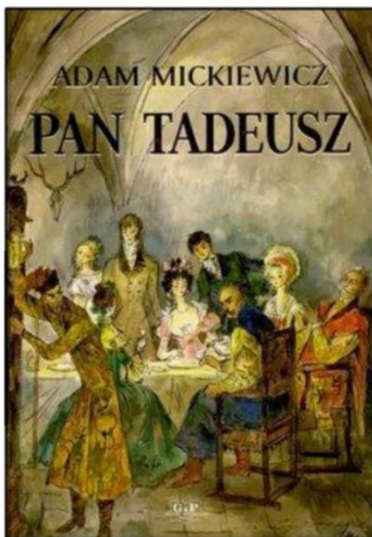
PRAWDA

FAŁSZ

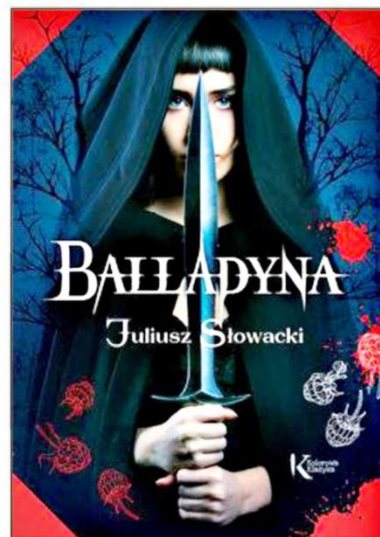
Zadanie 6. (0–1)

Jaki tytuł nosiła książka, którą Skawiński przyciskał do piersi? Odwołaj się do znajomości całego utworu *Latarnik*. Zaznacz literę A, B albo C.

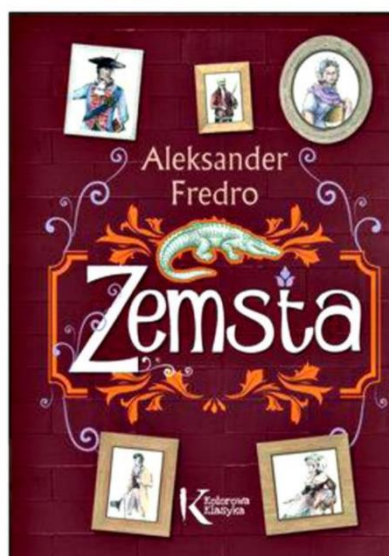
A.

B.

C.

Zadanie 7. (0–2)

Napisz, który z bohaterów lektury obowiązkowej, innej niż *Latarnik*, podróżował. Wyjaśnij, co było celem jego podróży.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Bohater:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego wyrazy *Częstochowa* i *Aspinwall* zapisano wielkimi literami.

.....

.....

Zadanie 9. (0–2)

9.1. Uzupełnij zdanie. Zaznacz poprawną odpowiedź.

Wyraz *zaszumiały* ma formę ____ osoby.

- A. pierwszej
- B. drugiej
- C. trzeciej

9.2. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Wyraz *zaszumiały* ma formę liczby ____ .

pojedynczej	A
-------------	---

mnogiej	B
---------	---

Zadanie 10. (0–1)

Ze zdania *Na niebie paliły się jeszcze długie szlaki czerwone i złote* wypisz dwa przymiotniki.

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Anthony Grayling

SKĄD POCHODZI DOBRO?

Słowa „dobro” używamy wtedy, kiedy mówimy o rzeczach, które lubimy, które czynią świat lepszym, oraz o miłych uczynkach wobec innych ludzi. Opisujemy ich jako dobrych, gdy są uczciwi i uprzejmi wobec bliźnich, dotrzymują obietnic, a przynajmniej starają się tacy być ze wszystkich sił. Dobroć jest bardzo ważna, bo rzeczywiście pomaga czynić świat lepszym.

Dyskusja o naturze dobra trwa od momentu, kiedy ludzie po raz pierwszy zadali sobie pytanie: „Jaki jest właściwy sposób zachowania i traktowania innych?”. Debatę o dobroci, która trwa po dziś dzień,

rozpoczęli starożytni filozofowie greccy. Uczyli, że dobroć to nie tylko rzeczy, które czynimy, ale także nasz sposób myślenia. Oznacza to, że ważna jest nasza postawa, ponieważ właśnie z niej wynikają wszystkie nasze czyny. Każdy z nas powinien więc zastanowić się nad właściwym sposobem życia i działania.

Musimy zadawać sobie pytania: co uważam za rzecz dobrą i dlaczego tak myślę? Powinniśmy zawsze rozważyć, czy to, co zrobimy, będzie dobre czy złe. Kiedy znajdziesz odpowiedzi, musisz mieć pewność, że przekonasz o ich słuszności także innych. Samego siebie przekonać jest bardzo łatwo!

Myślenie o dobroci, które ma spowodować czynienie dobrych rzeczy, wymaga rozmawiania z innymi ludźmi. Musimy się dowiedzieć, jakie inni mają poglądy i z jakich powodów uważają, że coś jest dobre albo złe. Przekonamy się wówczas, że dobro rodzi się z odpowiedzialnego i rozsądnego myślenia o skutkach, jakie nasze myśli i czyny wywierają na nas, innych ludzi i cały świat.

Anthony Grayling, *Skąd pochodzi dobro?*, [w:] *Dlaczego... Wielcy odpowiadają na pytania małych*, Poznań 2012.

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Autor tekstu *Skąd pochodzi dobro?* skupia się na treściach dotyczących wartości ____ .

materialnej	A
-------------	---

niematerialnej	B
----------------	---

Zadanie 12. (0–1)

Z pierwszego akapitu tekstu wypisz dwie cechy człowieka, o którym można powiedzieć, że jest dobry.

.....

Zadanie 13. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Z tekstu wynika, że człowiek dobry stara się dotrzymywać słowa danego innym.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 14. (0–1)

Na podstawie tekstu przedstaw stanowisko starożytnych filozofów greckich na temat dobroci. Nie cytuj.

.....

.....

Zadanie 15. (0–1)

Na podstawie ostatniego akapitu tekstu napisz, dlaczego aby samemu dobrze postępować, trzeba rozmawiać z innymi ludźmi. Nie cytuj.

.....

.....

Zadanie 16. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Z trzeciego akapitu tekstu wynika, że człowiek powinien myśleć o skutkach swoich decyzji.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Wypowiedzenie *Każdy z nas powinien więc zastanowić się nad właściwym sposobem życia i działania* jest zdaniem ____ .

pojedynczym	A
-------------	---

złożonym	B
----------	---

Zadanie 18. (0–2)

18.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

W sformułowaniu *cały świat* wyraz *cały* jest _____.

przysłówkiem	A
--------------	---

przymiotnikiem	B
----------------	---

18.2. Oceń prawdziwość poniższej informacji. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Wyraz *cały* jest rodzaju nijakiego.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 19. (0–1)

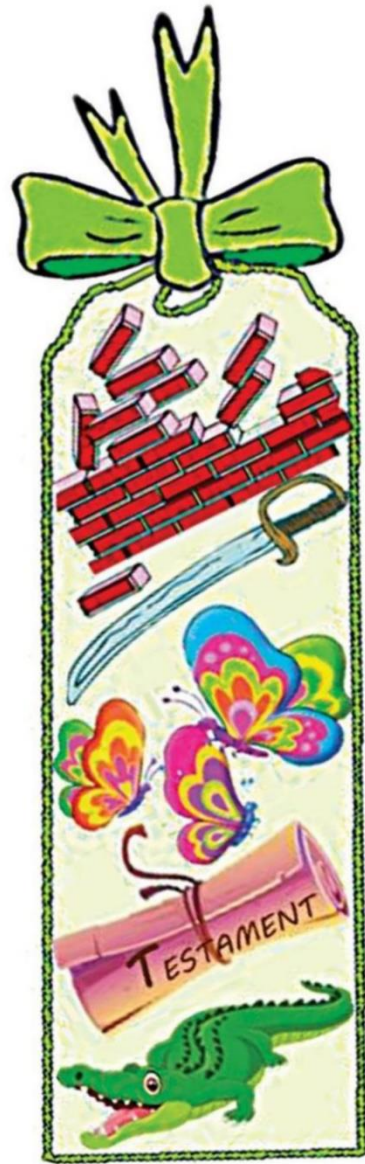
Obejrzyj zamieszczone poniżej zakładki do książki. Znajdują się na nich elementy graficzne nawiązujące do wybranych lektur obowiązkowych. Każda zakładka odnosi się tylko do jednej lektury obowiązkowej.

A

B

C

Wybierz jedną zakładkę. Następnie:

- **podaj tytuł lektury obowiązkowej, do której nawiązują elementy graficzne umieszczone na zakładce**
- **wyjaśnij związek jednego elementu graficznego umieszczonego na zakładce z treścią lektury wskazanej przez Ciebie.**

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Wybieram zakładkę oznaczoną literą:

Tytuł lektury obowiązkowej:

Element graficzny:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0–3)

Napisz ogłoszenie o naborze do Szkolnego Koła „Pomagamy innym”. Pamiętaj o podaniu wszystkich niezbędnych informacji.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

OGŁOSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21. (0–20)

Dokładnie przeczytaj każdy z podanych tematów.

Pamiętaj!

- Musisz napisać wypracowanie tylko na jeden z podanych tematów: na temat 1. albo na temat 2.
- W swojej pracy koniecznie odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- **Pisz zgodnie z tematem i planem.**
- Twoja praca powinna liczyć **co najmniej 60 wyrazów**.

Temat 1.

Napisz rozprawkę na temat: *Dobroć pomaga czynić świat lepszym.* W swoich rozważaniach odnieś się do sytuacji opisanej w wybranej lekturze obowiązkowej.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw swoje stanowisko na ten temat,
- w rozwinięciu uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i swoje uzasadnienie potwierdź przykładem z wybranej lektury obowiązkowej,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej Twojej wypowiedzi.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o spotkaniu z bohaterem literackim, który swoim postępowaniem udowodnił, że jest dobry dla innych.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw bohatera lektury obowiązkowej,
- w rozwinięciu przedstaw i opisz wydarzenie z lektury obowiązkowej, w której bohater swoim postępowaniem udowodnił, że jest dobry dla innych,
- wprowadź co najmniej pięć elementów spośród podanych: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości,
- w zakończeniu podsumuj swoją wypowiedź.

WYPRACOWANIE
na temat nr

Miejsce dla egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla egzaminatora

Miejsce dla egzaminatora

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Miejsce dla egzaminatora

Miejsce dla egzaminatora		Miejsce dla egzaminatora
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tabela przeznaczona dla egzaminatora!

Realizacja tematu wypowiedzi (0–2)	Elementy twórcze / elementy retoryczne (0–5)	Kompetencje literackie i kulturowe (0–2)	Kompozycja tekstu (0–2)	Styl (0–2)	Zakres środków językowych			Ortografia (0–2)	Interpunkcja (0–1)
					A	B	C		
					Język (0–4)				

Brudnopis

Dotted lines for handwriting practice, consisting of 20 horizontal rows.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

